

โครงการ “สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่” (ลูกไก่)

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในฐานะหน่วยงานกลางระดับชาติทำหน้าที่ส่งเสริมประสานงาน และพัฒนาระบบวิจัยของชาติตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติด้วยความร่วมมือของหน่วยงาน และภาคีเครือข่ายทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติการซึ่ง วช. ได้เริ่มพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งภาครัฐ เอกชนโดยได้ดำเนินการโครงการสร้างนักวิจัยต้นกล้าวิจัย ระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖ ได้ผลิตนักวิจัยรุ่นใหม่ จำนวน ๕๖๗ คน

ในการพัฒนานักวิจัย ที่ผ่านมายังไม่สามารถเพิ่มนักวิจัยให้มีจำนวนมากอย่างรวดเร็ว อีกทั้งต้องพัฒนาให้นักวิจัยที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้น มีคุณภาพและสามารถนำการวิจัยมาประยุกต์ใช้สู่การใช้ประโยชน์ในระดับประเทศหรือพื้นที่ ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ เพื่อเร่งรัดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การวิจัยที่ ๔ การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย ภายใต้ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) วช. จึงมีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม “วิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย” (แม่ไก่) โดยจัดทำหลักสูตร เพื่อใช้ในการฝึกอบรม นักวิชาการ นักวิจัย วิทยาการฝึกอบรม และผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรนักวิจัยจาก วช. เช่น ต้นกล้าวิจัย ตลอดจนบุคคลจากภาคส่วนอื่นๆที่เหมาะสม ซึ่งสรรหาและคัดเลือกโดยมหาวิทยาลัย/หน่วยงานที่ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับ วช. ให้เป็นวิทยาการที่มีความรู้ ความสามารถ และดำเนินการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนานักวิจัย และเป็นเครือข่ายวิทยาการจัดการฝึกอบรมร่วมกับ วช.

สำหรับการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ วช. ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย/หน่วยงานที่มีความพร้อมในการจัดฝึกอบรม วิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย โดยได้ทำความร่วมมือกับ ๘ มหาวิทยาลัย ดังนี้ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อสร้างวิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัยให้มีความสามารถนำหลักสูตรไปจัดการฝึกอบรมสร้างนักวิจัยได้ ซึ่งในเบื้องต้นมีผู้ผ่านการฝึกอบรมจากโครงการดังกล่าวทั้งสิ้น ๔๔๒ คน

ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ วช. มีแผนการดำเนินการจัดฝึกอบรมโครงการ “สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่” (ลูกไก่) ให้ได้จำนวน ๕,๐๐๐ คน โดยใช้วิทยาการที่ผ่านการฝึกอบรม “วิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย” ที่มีความพร้อม และเชี่ยวชาญในหมวดวิชาต่าง ๆ ในการฝึกอบรมสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ ภายใต้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีจุดเน้นในการสร้างสรรคงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคม วช. และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีจึงได้จัดทำโครงการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านการวิจัยให้กับบุคลากรของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาเครือข่าย โดยโครงการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยใหม่นี้เป็นกลยุทธ์หนึ่งของการพัฒนาบุคลากรวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยโครงการดังกล่าวมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบแนวคิดที่ว่าสภาพบริบททั้งภายในและภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มหาวิทยาลัยต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะการทำงานวิจัย นักวิจัยต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงานให้ก้าวไปข้างหน้า พร้อมกับการเติบโตของมหาวิทยาลัย และผลงานวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของมหาวิทยาลัย นักศึกษา ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ และเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศ

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถจัดทำข้อเสนอการวิจัยได้

๒.๓ เพื่อบูรณาการเครือข่ายนักวิจัย จากหน่วยราชการ องค์กรการวิจัยต่าง ๆ ให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

๓. โครงสร้างหลักสูตร

ประกอบด้วยภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวม ๔๐ ชั่วโมง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ภาคทฤษฎี ประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน ๑๔ ชั่วโมง ดังนี้	
๓.๑.๑ ปรัชญาการวิจัย และจรรยาบรรณการวิจัย	๑ ชั่วโมง
๓.๑.๒ การกำหนดโจทย์การวิจัยแบบบูรณาการที่สอดคล้องกับนโยบาย การวิจัยของประเทศ ตามบริบทของชุมชน และงานตามภารกิจหลัก	๒ ชั่วโมง
๓.๑.๓ การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิด การสังเคราะห์วรรณกรรม	๓ ชั่วโมง
๓.๑.๔ การออกแบบการวิจัย	๘ ชั่วโมง
๑) รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ การสุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์ข้อมูล	๔ ชั่วโมง
๒) รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ การเลือกตัวอย่างและการวิเคราะห์ข้อมูล	๔ ชั่วโมง
๓.๑.๕ การวัด การสร้างเครื่องมือ	๓ ชั่วโมง
๓.๑.๖ หลักการเขียนข้อเสนอการวิจัย	๒ ชั่วโมง
๓.๒ ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน ๑๔ ชั่วโมง ดังนี้	
๓.๒.๑ กำหนดโจทย์ และบูรณาการความคิดร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อกำหนดปัญหาวิจัยในแต่ละพื้นที่ และสรุปการกำหนดโจทย์วิจัย คำถามวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย	๒ ชั่วโมง
๓.๒.๒ ฝึกปฏิบัติเขียนทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิด การสังเคราะห์วรรณกรรม	๒ ชั่วโมง
๓.๒.๓ ฝึกปฏิบัติออกแบบการวิจัย	๘ ชั่วโมง
๓.๒.๔ ฝึกปฏิบัติเขียนข้อเสนอการวิจัยกลุ่ม	๓ ชั่วโมง
๓.๒.๕ นำเสนอข้อเสนอการวิจัยกลุ่ม	๓ ชั่วโมง
๓.๒.๖ การเขียนและปรับแก้ข้อเสนอการวิจัย	๓ ชั่วโมง
๓.๒.๗ บูรณาการความรู้และการสร้างเครือข่ายวิจัยจากการอบรม	๑ ชั่วโมง
๓.๓ กิจกรรมอื่น ๆ จำนวน ๒ ชั่วโมง	
ปฐมนิเทศ แนะนำสมาชิก ปัจฉิมนิเทศ รับผิดชอบ และพิธีปิดการฝึกอบรม	

๔. วิธีการฝึกอบรม

- ๔.๑ การบรรยายและอภิปราย
- ๔.๒ ฝึกปฏิบัติ และทำกิจกรรมร่วมกัน
- ๔.๓ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

